

Dieđut našuvnnalaš geahččalemiid birra

2008

Ovddasteddjiide geain leat mánát 5 ja 8. ceahkis

Máhttoministara álgosánit

Min oahppit ánsásáit nu buori skuvlla go vejolaš, ja mii fertet bargat heaittikeahtta buoridit oahpahusa. Okta skuvlla deataleamos bargguin lea fuolahit ahte oahppit ožžot vuodđogálggaid. Našuvnnalaš geahččalemiid galget sihke skuvllat, suohkan ja našuvnnalaš eiseválddit geavahit oažžun dihte dieđuid ohppiid oahppama birra.

Diehtu das maid oahppit máhttet ja maid eai máhte, lea áibbas dárbbaslaš vai diehtit gokko dárbbasit lasi doaimmaid bidjat johtui. Dát guoská sihke ovttaskas ohppiide, luohkáide ja skuvllaide. Ovddasteaddjit galget maid oažžut dieđuid iežaset mánáid bohtosiid birra. Mun ávžžuhan ge ovddasteddjiid hupmat mánáiguin našuvnnalaš geahččalemiid birra ja hupmat oahpaheddjiin bohtosiid birra ja movt sii dáid čuovvolit.

Ovttas eará árvvoštallanvugiiguin galget našuvnnalaš geahččaleamit addit nanu vuodu buoridit oahpahusa kvalitehta.

Bård Vegar Solhjell

Manne našuvnnalaš geahččaleamit?

Našuvnnalaš geahččaleamit galget mitalit vástidit go ohppiid vuodđogálggat oahppoplána mihttomeriide. Oahppoplánas leat vuodđogálggat ná meroštallojuvvon:

- *Máhttit njálmmálaččat ovdanbuktit*
- *Máhttit čálalaččat ovdanbuktit*
- *Máhttit lohkat*
- *Máhttit rehkenastit*
- *Máhttit geavahit digitála reaidduid*

Dát gálggat leat deatalaččat oahppamii ja ovdáneapmái buot fágain ja dain lea stuora mearkkašupmi dasa movt oahppit birgejit skuvllas ja maŋnel eallimis. Dan dihte leat vuodđogálggat oassin juohke fágas.

Oahppit fertejit ovdamearkka dihte máhttit lohkat go galget čohkket dieđuid, dulkot ja guorahallat luonddufága sisdoalu. Sii fertejit máhttit rehkenastit vai sáhttet gieđahallat ja buohtastahttit loguid servodatfága fágafáttáin, ja sii fertejit máhttit lohkat bagadusaid ja rehkenastit hivvodagaid go galget biepmu ráhkadit fágas biepmu ja dearvvasvuolta.

2008:s galget čađahuvvot golbma našuvnnalaš geahččaleami 5. ja 8. ceahkis:

- *Dárogiela lohkan*
- *Rehkenastin*
- *Engelasgiela lohkan*

Našuvnnalaš geahččaleapmi engelasgiela lohkamis lea elektrovnnalaš geahččaleapmi man oahppit galget PCs čađahit. Dárogiela lohka ja rehkenastima geahččalemiid galget oahppit čađahit báberhámis. Dát eai leat geahččaleamit fágain dárogiella ja matematihkka, muhto lohkamis ja rehkenastimis mángga fágas.

Geahččalemiid bohtosat addet dieđu ohppiid lohkan-, rehkenastin- ja engelasgiela lohkanálggáin. Skuvllat, suohkanat ja guovddáseiseválddit galget geavahit dán dieđu barggus buoridit oahpahusa kvalitehta.

Geat galget čađahit geahččalemiid?

Našuvnnalaš geahččaleamit galget 2008:s čađahuvvot vuodđoskuvlla 5. ja 8. cehkiin. Geahččaleamit leat geatnegahttojuvvon buot ohppiide dain cehkiin, vrd. oahpahuslága lánkaásahusain, geassemánu 23.b.2006, §2-4, ja priváhtaskuvlálaga lánkaásahusain, suoidnemánu 14. b. 2006, §2-4.

Skuvla sáhtta mearridit ahte oahppi ii dárbbas oasálastit našuvnnalaš geahččalemiide. Geatnegasvuodas sáhtta luvvet ovdamearkka dihte ohppiid geat ožžot erenoamásoahpahusa oahpahuslága 5. kapihttala mielde, dahje ohppiid geat ožžot erenoamáš giellaohpahusa oahpahuslága mielde. Vaikko oahppi deavdá ge luvveneavttuid, de sáhtta goitge oahppi ieš dahje ovddasteaddjit mearridit ahte oahppi galgá čađahit geahččaleami.

Oahppit geaidda ii leat vejolaš čađahit ovttas dahje eanet našuvnnalaš geahččalemiid geahččalanbeavvi, galget oažžut fála daga čađahit geahččaleami maŋnel.

Goas geahččaleamit čađahuvvojit?

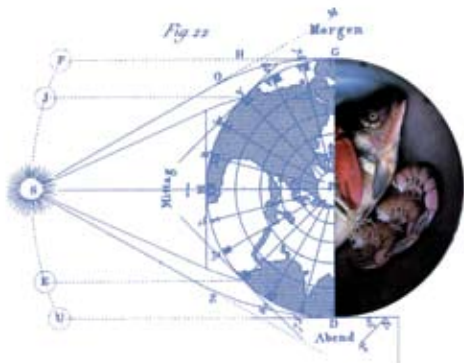
Buot geahččaleamit galget čađahuvvot dán jagi čakčamánu.

5. ceahki čađahemait:

Disdaga 23.09:	Rehkenastin
Duorastaga 25.09:	Dárogiela lohkan
36. ja 37. vahkkuid:	Engelasgiela lohkan (elektrovnnalaš geahččaleapmi)

8. ceahki čađahemait:

Disdaga 23.09:	Rehkenastin
Duorastaga 25.09:	Dárogiela lohkan
38. ja 39. vahkkuid:	Engelasgiela lohkan (elektrovnnalaš geahččaleapmi)

Dárogiepla lohkamis ja rehkenastimis lea geahččalanáigi 90 minuhta goappašat ceškiin, ja geahččalanáigi elektrovnnalaš geahččaleamis engelasgiela lohkamis lea 60 minuhta goappašat ceškiin.

Makkár barguid galget oahppit čoavdit?

Geahččalemiin leat seahkálaga mángaválljenbargobihtát ja rabas bargobihtát. Rabas bargobihtáin galget oahppit vástidit iežaset sániiguin dahje loguiguin, ja mángaválljenbargobihtáin fas galgá oahppi välljet ovtta vástádusa mángga vástádusmolssaeavttu gaskkas. Eanas oahppit vásihit ahte muhtin bihtát leat álkít ja earát fas váddásat.

Oahpahusdirektoráhta neahttasiiddus leat bihtáovdamearkkat vai ohppiin lea vejolaš oahpásnuvvat daidda bargobihtáhámiide mat geavahuvvojit našuvnnalaš geahččalemiin.

Geat ožžot bohtosiid oaidnit?

Oahppi ja oahppi ovddasteaddjit galget oažžut dieđuid oahpaheaddjis geahččalemiid bohtosiid birra, ja movt sii bohtosiid čuovvolit oahpahas. Geahččaleami bohtosat galget maid leat fáddán ohppiidságastallamis.

Skuvlla bohtosat leat rektora ja skuvlaeaiggáda olámuttus. Dáid bohtosiid galget geavahit vuolggasadjin bargat buoridit oahpahas kvalitehta. Almmolašvuodáláhka gusto maiddái našuvnnalaš geahččalemiide, muhto Oahpahusdirektoráhta ii heivet bohtosiid nu ahte sáhttá skuvllaid bidjat árvvu mielde maŋŋálagaid.

Suohkaniid ja fylkkaid bohtosat almmuhuvvojit Skuvlaverráhis www.udir.no/skoleporten. Dát lea dan dihte go bohtosiidda leat beroštupmi servodatdigaštallamis skuvlapolitihka hárrái.

Jávohisvuoda geatnegasvuoha gusto ovttaskas oahppi našuvnnalaš geahččalemiid bohtosiidda.

Oahpahusdirektoráhtas ovttas skuvlaeaiggádiin lea geatnegas meannudit dieđuid mat

registrerejuvvojit našuvnnalaš geahččalemiid olis.

Oahpahusdirektoráhtas lea maid ovddasvástádus meannudeapmái mii dahkko bohtosiid almmuheami oktavuodas.

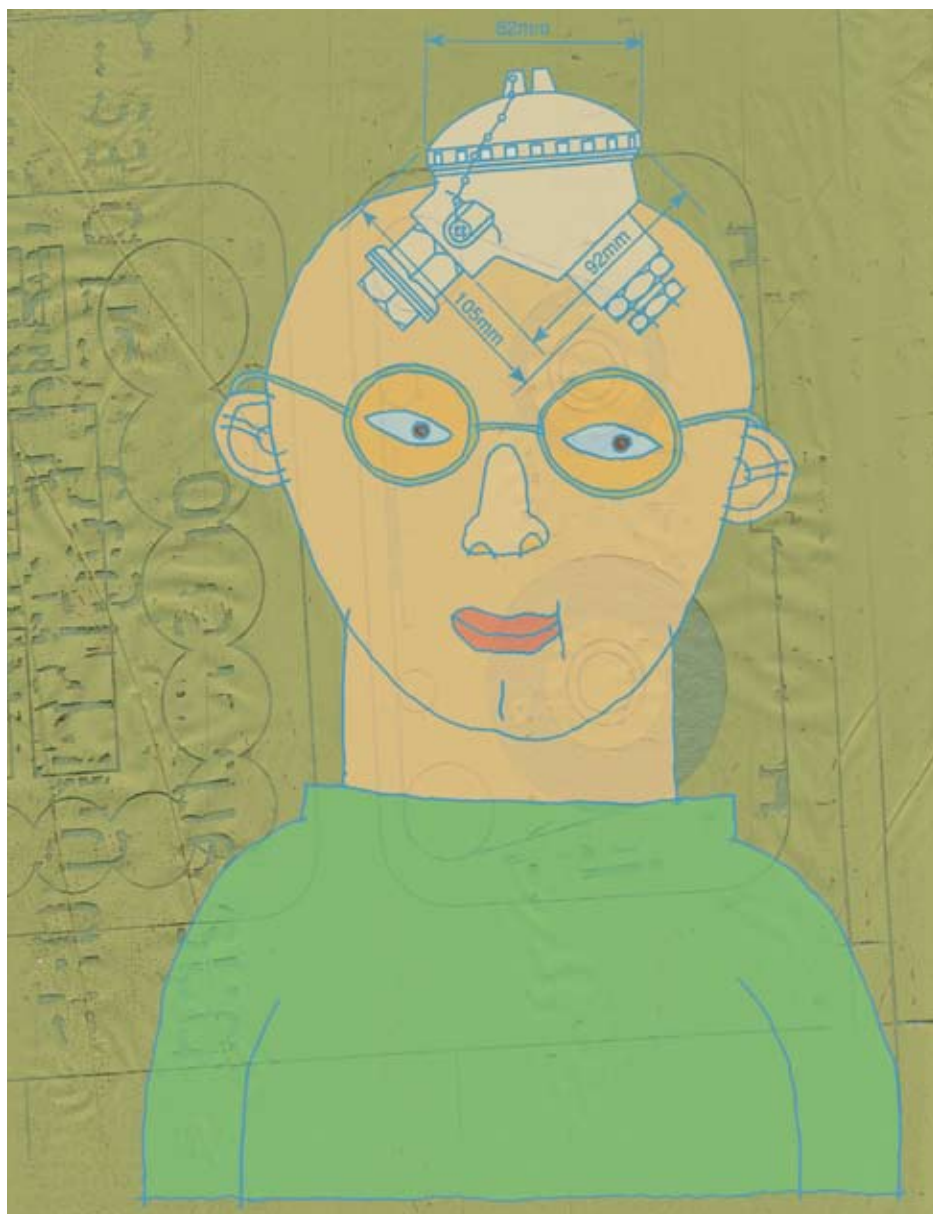
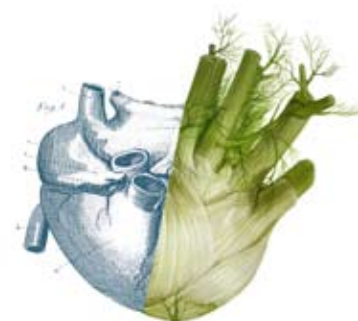
Eambbo dieđut

Eambbo dieđuid našuvnnalaš geahččalemiid birra gávnnat Oahpahusdirektoráhta neahttasiiddus www.udir.no/nasjonaleprover.

Buot Máhttoloktema oahppoplánaid gávnnat Oahpahusdirektoráhta neahttasiiddus www.udir.no/grep. Oahppoplánain leat earret eará 4. ja 7.

ceškiid gelbbolašvuodamihttomearit, mat leat 5. ja 8. ceškiid našuvnnalaš geahččalemiid vuodđun.

Ovddasteaddjit sáhttet oažžut eambbo dieđuid našuvnnalaš geahččalemiid birra skuvllas.

Kolstadgata 1
Postboks 2924 Tøyen
0608 OSLO
Telefovdna 23 30 12 00
Telefaks 23 30 12 99
www.utdanningsdirektoratet.no